

Kúria végzés

Az ügy száma: Bfv.II.350/2016/6.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: . Molnár Gábor Miklós a tanács elnöke
. Krecsik Eldoróda előadó bíró
. Tóth Györgyi bíró

Az eljárás helye:

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2016. szeptember 28.

Az ügy tárgya: több emberen elkövetett
emberölés bűntettének kísérlete és más
bűncselekmények

Terhelt(ek) : ... I. rendű terhelt

Elsőfok: óvárosi Törvényszék 2012. szeptember 14-én kelt
15.B.102/2012/19. számú ítélete

Másodfok: óvárosi Ítéltábla 2014. július 1-jén kelt
1.Bf.392/2012/16. számú ítélete

Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: ... I. rendű elítélt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A több emberen elkövetett emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt **I. r. terhelt** és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben ... I. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Fővárosi Törvényszék 15.B.102/2012/19. számú ítéletét, illetőleg a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.392/2012/16. számú ítéletét ... I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2012. szeptember 14. napján meghozott és kihirdetett 15.B.102/2012/19. számú ítéletében ... I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki - életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérletében [1978. évi IV. törvény - továbbiakban: korábbi Btk. - 170. § (1) bekezdés, (5) bekezdés I.], és - életveszélyt okozó testi sértés büntettében [korábbi Btk. 170.§ (1) bekezdés, (5) bekezdés I.].

[2] Ezért őt - halmazati büntetésül - 2 év 6 hónap börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Megállapította, hogy a szabadságvesztés büntetés fele részének letöltését követően feltételes szabadságra bocsátható. A terhelt által őrizetben, majd házi őrizetben töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította. Rendelkezett a büntetőeljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint a bűnügyi költség megfizetéséről.

[3] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész az I. rendű terhelt terhére a büntetés súlyosításáért, míg az I. rendű terhelt és védője részfelmentésért, téves minősítés miatt és enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség az ügyészi fellebbezést fenntartotta.

[4] A Fővárosi Ítéltőtábla mint másodfokú bíróság a 2014. július 1-jén tartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson az elsőfokú ítéletet az I. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta:

A ... I. rendű terhelt terhére megállapított bűncselekményt a 2012. évi C. törvény - továbbiakban: Btk. - 160. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés f) pontja szerint minősülő emberölés büntette kísérleteként minősítette.

Az I. rendű terhelt büntetését 5 év szabadságvesztésre - melyet börtönben kell végrehajtani - és 5 év közügyektől eltiltásra súlyosította. Kimondta, hogy a terhelt a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét ... I. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

II.

[5] A jogerős ítélet ellen ... I. rendű terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjára alapított okból.

[6] Az indítvány szerint nem kívánt emberi életet/életeket kioltani, ezért a másodfokon eljáró fővárosi Ítéltőtábla törvénysértően változtatta meg a bűncselekmények jogi minősítését. Hivatkozott arra, hogy az eljárás során soha nem vitatta az okozott sérüléseket, a bántalmazás tényét, és azt sem, hogy az egyik kés az övé volt. **tanú 1** bántalmazását azonban továbbra sem ismeri el. Az elsőfokú ítélet szerinti minősítések visszaállítását, és ehhez igazodóan enyhébb büntetés kiszabását indítványozta.

[7] A Legfőbb Ügyészség a BF.372/2016. számú átiratában a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjára alapított felülvizsgálati indítványt alaptalannak találta. Álláspontja szerint az ítéltőtábla a büntető

anyagi jogszabályok törvényes alkalmazásával minősítette a terhelt bűncselekményeit több emberen elkövetett emberölés büntette kísérletének, és súlyosította az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetést. Erre tekintettel azt indítványozta, hogy a Kúria a Fővárosi Törvényszék 15.B.102/2012/19. számú ítéletét, illetőleg a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.392/2012/16. számú ítéletét ... I. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.

III.

[8] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdés első fordulata szerint tanácsulésen bírálta el.

[9] A Kúria a határozatot az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a felülvizsgálati indítványban megjelölt - a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott - okból, másrészt - a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában írt egyéb eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423. § (4)-(5) bekezdések] bírálta felül.

[10] Ennek során a felülvizsgálati indítványt alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatát alaposnak találta.

[11] A Kúria mindenekelőtt abból indult ki, hogy a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amelyre csak a törvényben pontosan meghatározott feltételek esetén van lehetőség. A Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontja az anyagi jogszabálysértésekre alapított felülvizsgálati okokat határozza meg, míg az (1) bekezdés c) pontja az ún. abszolút eljárási szabálysértések esetén biztosítja a felülvizsgálati lehetőséget.

[12] Az eljárási törvény szerint a tényállás helyessége a felülvizsgálat tárgya nem lehet. A felülvizsgálati eljárásban a Be. 423. § (1) bekezdésének törvényi előírása szerint a tényálláshoz kötöttség érvényesül. A jogerős határozatban megállapított tényállás nem támadható.

[13] A Kúria az irányadó tényállás általános meghatározása körében kihangsúlyozza, hogy a tényállás a másodfokú bíróság által tett helyesbítésekkel irányadó a felülvizsgálati eljárásban. [EBH 2011. 2385]

[14] A terhelt indítványában felülvizsgálati okként a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozott. Eszerint a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak.

[15] A felülvizsgálati indítvány ilyen anyagi jogi szabálysértésre hivatkozott, amikor azt állította, hogy az eljárás másodfokú bíróság törvénysértően minősítette a terhelt cselekményét több emberen elkövetett emberölés büntette kísérletének. Ölési szándék hiányában e cselekmény helyes minősítése az elsőfokú bíróság által megállapított életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérlete és életveszélyt okozó testi sértés büntette lett volna.

[16] A Kúria az I. rendű terhelt büntető anyagi jogi

szabálysértésre alapított felülvizsgálati indítványát az alábbi okokból nem találta alaposnak.

[17] Abból indult ki, hogy a Be. 423. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati indítványt a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni, így módon a megtámadott jogerős határozat meghozatala idején hatályban volt, 2012. évi C. törvényben (Btk.) foglalt büntető anyagi jogszabályok alapján döntött a felülvizsgálati indítvány tárgyában.

[18] A felülvizsgálati eljárásban - amint arra már utalás történt - a tényálláshoz kötöttség érvényesül. A tényállás helyessége, az ítélet megalapozottsága, a bizonyítékok értékelése nem vizsgálható és nem bírálható felül. A Be. 423. § (1) bekezdésének második mondata szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható. A felülvizsgálati eljárásban a jogerős ítéletben megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapítására ennél fogva nem kerülhet sor és ilyen eltérő tényállás megállapítása érdekében a jogerős döntés hatályon kívül helyezésére nincs törvényi lehetőség.

[19] Helyesen mutatott rá a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság, hogy miután az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatalát követően a Legfelsőbb Bíróságnak az élet- és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 15. számú Irányelve irányelvkénti fenntartását a Kúria Büntető Jogegységi Tanácsa megszüntette, és helyébe a 3/2013. Büntető jogegységi határozata lépett, annak megítélésében, hogy az I. rendű terhelt cselekménye a vád szerinti (Fővárosi Főügyészség NF.1430/2010. számú vádirata) több emberen elkövetett emberölés büntetnének a kísérleteként, avagy ölési szándék híján a 2 rendbeli testi épséget sértő bűncselekménynek minősül, a 3/2013. BJE-ben foglaltakra hivatkozás a helytálló.

[20] Rámutat a Kúria, hogy az ölési, illetve a testi sértési szándék elhatárolás kérdésében továbbra is a tárgyi és az alanyi tényezők vizsgálata a meghatározó szempont, abban változás nem történt.

[21] A töretlen bírói gyakorlat szerint a szándékos emberölés kísérlete és az életveszélyt okozó testi sértés - avagy utóbbi kísérlete - elhatárolása az elkövetőnek a cselekmény véghezvitele időpontjában fennálló konkrét tudattartalma alapján történhet.

[22] Az emberölés, illetve ennek kísérlete esetén az elkövető tudata átfogja a sértett halála bekövetkezésének lehetőségét, és ezt kívánja, vagy ebbe belenyugszik. Ezzel szemben az életveszélyt okozó testi sértés esetében az elkövető szándéka csupán testi sérülés előidézésére irányul; életveszélyt okozó testi sértés esetén a szándéknak nem feltétlenül kell az eredményre kiterjednie.

[23] Az elkövetés időpontjában fennálló tudati állapot megállapításánál, illetve annak megítélésénél, hogy az elkövető szándéka ölésre, avagy bántalmazásra, illetőleg egészségsértésre irányult-e, jelentős mértékben a külvilágban megnyilvánult és így megismerhető tényekből kell visszakövetkeztetni. A szándék megállapításánál az elkövetéskori tudattartalomra a tárgyi (objektív) és alanyi (szubjektív) tényezők külön-külön és együttesen

történő vizsgálatából lehet következtetni.

[24] Kétségtelen, hogy az I. rendű terhelt szándékát mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság ezen iránymutatásnak megfelelően vizsgálta, azonban figyelemmel arra is, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet tényállását kiegészítette, illetve pontosította, a másodfokú bíróság vont okszerű következtetést az I. rendű terhelt szándékára.

[25] Az irányadó tényállás alapulvételével a tárgyi tényezőket vizsgálva megállapítható, hogy az I. rendű terhelt, aki 2010. január 16-án negyedmagával, szokványosan ittas állapotban **város 1**, az ... úton gyalogosan haladt éjszaka 3 óra körül. Társaival „beszóltak” egy másik társaság két tagjának, akik erre átmentek az ... út túloldalán lévő társaságukhoz. A verbális beszólogatás, szitkozódás azonban tovább folytatódott, mire az I. rendű terhelt és társai valamennyien átfutottak az ... út másik oldalán lévő ... sértetthez. Az I. rendű terhelt menet közben elővette a nála lévő 8,5 cm pengehosszúságú, élet kioltására alkalmas kést, és amikor ... sértetthez ért, az előbb szemben, majd az előle kitérni, menekülni próbáló, neki háttal forduló sértettet a késsel közepes-nagy erővel, határozott mozdulatokkal egyszer a hátán, gerinc tájékán, illetve egyszer a bal comb és a fartájék határán megszurta.

[26] Az I. rendű terhelt eközben az öt távol tartani, illetve nyugtatni próbáló **tanú 2-nek** azt válaszolta, hogy „ő lány, őt nem bántja”. Az I. rendű terhelt ezt követően **tanú 1** sértettet egy ízben, közepes-nagy erővel hasba szúrta.

[27] ... a XII. háti csigolya magasságában, mélyen a hátizomba hatoló 4-6 cm szúrt csatornájú sérülést, valamint a bal comb hátsó felső harmadában mélyen a combizomzatba hatoló 4-8 cm szúrt csatornájú sérülést szenvedett. A nemes érképletet, életfontosságú szervet nem sértő, nagy testüreget nem nyitó sérülések esetében az életveszély bekövetkezésének elmaradása csak a véletlennek, illetve a sértett részben eredményes védekezésének köszönhetően maradt el.

[28] **tanú 1** a hasüregbe hatoló, a vékonybél falon folytonosság megszakadást eredményező, 6-8 cm szúrt csatornájú - a várhatóan hasúri fertőzés bekövetkezésére figyelemmel - közvetlen életveszélyt eredményező sérülést szenvedett.

[29] A sérülések gyógytartama ... esetében 4-6 hét, **tanú 1** esetében 6-7 hét volt.

[30] Az I. rendű terhelt a nála lévő kést, megtisztítása után - a **cím 1** előtt - egy kukába dobta, majd a helyszínről elmenekült.

[31] Ezekből az adatokból megállapítható, hogy atipikus körülmény a cselekmény véghezvitele során nem állt fenn. Amint arra a lényeges körülményre az ítélőtábla a másodfokú eljárásban lefolytatott bizonyítás alapján rámutatott, az eseményeket rögzítő videó felvétel lejátszása egyértelműen bizonyítja „az I. rendű terhelt magatartásának dinamikáját, határozottságát és tudatosságát”.

[32] A Kúria kihangsúlyozza, hogy az I. rendű terhelt egy verbális szóváltás megtorlásához már az úttesten történő átfutáskor elővette

a kését, amit anélkül használt, hogy bármely sértettnél támadásra alkalmas eszköz lett volna.

Az I. rendű terhelt szúrásai mindkét sértett esetében azok felsőtestére irányultak, célzott és legalább közepes erejű szúrások voltak. A tényállás szerint ...t akkor érték a szúrások, amikor az I. rendű terhelt elől kitérni, menekülni próbált, és a terheltnek háttal fordult; **tanú 1** sértettet pedig annak ellenére szúrta hastájékon, hogy a társaság egy nő tagja megpróbálta őt megnyugtatni.

A számba vett alanyi és tárgyi tényezők együttes értékeléséből az ítélőtábla helyesen következtetett az I. rendű terhelt ölési szándékára. Abból, hogy az I. rendű terhelt élet kioltására alkalmas eszközzel mért irányzott szúrásokat a helyszínről elmenekülni sem tudó sértettek felső testére, a Kúria is arra következtetett, hogy fel kellett ismernie, a sértettek halála akár be is következhet. Ezen lehetséges következmények iránt azonban közömbös maradt, abba belenyugodott.

[33] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy ... I. rendű terhelt eshetőlegesen ölési szándékára figyelemmel cselekményének több emberen elkövetett emberölés büntettének kísérletenkénti minősítése törvényes, ezért a minősítés megváltoztatására nem kerülhetett sor.

[34] A Be. 416. § (1) bekezdésének b) pontja értelmében a jogerős ítélettel kiszabott büntetés revíziójára csak akkor van lehetőség, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályainak megsértése miatt került sor törvénysértő büntetés kiszabására. Miután a minősítés törvényes, és más anyagi jogszabálysértés sem történt, a kiszabott büntetés mértékét a Kúria nem vizsgálhatta.

[35] A Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján hivatalból lefolytatott vizsgálatára figyelemmel a Kúria azt is megállapította, hogy az ügyben eljáró első- és másodfokú bíróságok nem követtek el a fenti törvényhely szerint értelmezhető eljárási szabálysértést.

[36] A Kúria mindezekre figyelemmel a megtámadott határozatokat - a Be. 426. §-a alapján - ... I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

[37] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421.§-ának (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

, 2016. szeptember 28.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. előadó bíró, Dr. Tóth Györgyi s.k. bíró

Kiadmány hitelélül:

Horváth Anita
bírószági ügyintéző